

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 9C/64/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222202168
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbara Fedurcová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8222202168.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Barbarou Fedurcovou v spore žalobcu: Rozhlas a televízia Slovenska, so sídlom Bratislava, Mlynská dolina, IČO: 47 232 480, proti žalovanému: C. T., L.: XX.XX.XXXX, J. E. XX, o zaplatenie 160,84 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 160,84 Eur spolu s nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky vo výške 2,10 Eur.

II. Súd žalovanému povoľuje splácať dlh v splátkach po 10 Eur mesačne vždy k 20. dňu v mesiaci počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok. To znamená, že omeškaním alebo nezaplatením splátky dlhu, žalovaný toto právo stráca a je povinný zaplatiť celú sumu dlhu naraz.

III. Žalobca má voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 18.11.2022 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 160,84 Eur titulom úhrady za služby verejnosti podľa zákona č. 340/2012 Z.z., ako aj úhrady poštových sadzieb spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 2,10 Eur a náhrady trov konania.

2. Vo veci bol vydaný platobný rozkaz, proti ktorému v zákonom stanovenej lehote podal žalovaný odpor s odôvodnením, že kontrolou platieb zistil nezrovnalosti v údajoch o platbách za roky 2020 - 2022. V štyroch prípadoch bolo zaplatené za 2 mesiace naraz. Vo výpise žalobcu sú ale uvedené platby v sume 0 Eur v 8 prípadoch. Požiadal o prepočítanie dlžnej sumy a prehodnotenie platobného rozkazu. Zároveň sa žalovaný odvolal voči výroku o trovách konania s odôvodnením, že je evidovaný ako nezamestnaný a poberá len dávku v hmotnej núdzi.

3. Na odpor žalovaného reagoval žalobca podaním súdu doručeným dňa 07.02.2023. Uviedol, že žalovaným obdobím je obdobie od 09/2017 - 04/2020. Potvrdenia o úhradách, ktoré žalovaný predložil sa týkajú iného obdobia, žalovaný namieta úhrady od 06/2020. Žalobca preto trval na žalobe.

4. Žalovaný sa na výzvu súdu k vyjadreniu žalobcu nevyjadril.

5. Súd na základe skutkových tvrdení žalobcu, popretí skutkových tvrdení žalovaného, predpisov a platieb, oboznámením výšky nedoplatku, ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

6. Žalobca je aktívne vecne legitimovaný na podanie predmetnej žaloby podľa § 4 ods. 1 a § 10 ods. 5 zákona č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska.

7. Žalovaný má byť podľa § 3 písm. a) citovaného zákona, platiteľom úhrady za služby verejnosti vo výške 4,64 Eur s periodicitou platenia úhrad mesačne v zmysle § 7 citovaného zákona.

8. Podľa § 7 ods. 2 citovaného zákona, úhrada sa platí mesačne; úhradu za príslušný kalendárny mesiac je platiteľ povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca.

9. Žalobca kontrolou úhrad v zmysle § 8 citovaného zákona zistil, že žalovaný ku dňu podania žaloby za obdobie od 01.09.2017 - 30.04.2020 nezaplatil 31 mesačných predpisov v celkovej výške 143,84 Eur.

10. Žalobca v zmysle § 10 ods. 2 citovaného zákona písomnou výzvou zo dňa 19.05.2022 vyzval žalovaného na zaplatenie úhrady omeškanej platby a na zaplatenie poštových sadziab v súvislosti s odoslaním výzvy. Žalovaný výzvu prevzal dňa 30.05.2022. Nakoľko žalovaný uvedenú úhradu nezaplatil v lehote 30 dní od doručenia uvedenej výzvy je povinný v zmysle § 10 ods. 3 citovaného zákona zaplatiť aj pokutu vo výške 17 Eur.

11. Podľa § 3 písm. a) citovaného zákona v znení účinnom od 01.07.2014, platiteľ úhrady (ďalej len „platiteľ“) je fyzická osoba, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti ako odberateľ elektriny v domácnosti v odbernom mieste, pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome.

12. Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona, vyberateľom úhrady a príjemcom úhrady je Rozhlas a televízia Slovenska.

13. Podľa § 5 citovaného zákona, (1) Od povinnosti platiť úhradu je oslobodený platiteľ podľa § 3 písm. a), ak žije v domácnosti s fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má na adrese odberného miesta tohto platiteľa trvalý pobyt, alebo sám je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a vznik tejto skutočnosti oznámi a zároveň preukáže vyberateľovi úhrady podľa § 9 ods. 6 písm. b). (2) Nárok na oslobodenie od povinnosti platiť úhradu podľa odseku 1 vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom platiteľ podľa § 3 písm. a) oznámil a preukázal vznik skutočnosti podľa odseku 1. (3) Od povinnosti platiť úhradu sú oslobodení aj a) Rozhlas a televízia Slovenska, Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky, Rada pre vysielanie a retransmisiu, b) zariadenia Zboru väzenskej a justičnej stráže, c) školy a školské zariadenia, d) nemocnice, liečebne, hospice a domy ošetrovateľskej starostlivosti, e) zariadenia sociálnych služieb, zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, f) osoby, ktoré nie sú občanmi Slovenskej republiky a ktoré požívajú diplomatické výsady a imunity podľa medzinárodného práva, ak je zaručená vzájomnosť.

14. Podľa § 6 ods. 1, 2 citovaného zákona, (1) Platiteľ podľa § 3 písm. a) platí úhradu 4,64 eura za každý aj začatý kalendárny mesiac. Platiteľ podľa § 3 písm. a), ktorý je evidovaný dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti vo viacerých odberných miestach, platí úhradu len za jedno odberné miesto, ak vznik tejto skutočnosti oznámi a preukáže vyberateľovi úhrady podľa § 9 ods. 6 písm. c). (2) Nárok na platenie úhrady len za jedno odberné miesto podľa odseku 1 vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom platiteľ podľa § 3 písm. a) oznámil a preukázal vznik skutočnosti podľa odseku 1.

15. Podľa § 7 citovaného zákona, (1) Povinnosť platiť úhradu vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom sa osoba stala platiteľom, a zaniká posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom osoba prestala byť platiteľom. (2) Úhrada sa platí mesačne; úhradu za príslušný kalendárny mesiac je platiteľ povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca. (3) Úhradu možno zaplatiť jednorazovo za štvrtrok, polrok alebo rok; platiteľ je povinný zaplatiť úhradu do posledného dňa prvého kalendárneho mesiaca obdobia, za ktoré sa táto úhrada platí. (4) Úhradu alebo jej časť zaplatenú bez právneho dôvodu je vyberateľ úhrady povinný platiteľovi vrátiť do 60 dní odo dňa a) zistenia tejto skutočnosti vyberateľom úhrady alebo b) doručenia písomnej žiadosti platiteľa o vrátenie úhrady alebo jej časti; k žiadosti platiteľ priloží doklad preukazujúci nárok na vrátenie tejto úhrady alebo jej časti. (5) Právo na vrátenie úhrady alebo jej časti podľa odseku 4 zanikne uplynutím dvoch rokov nasledujúcich po roku, v ktorom bola úhrada vyberateľovi úhrady zaplatená. (6) Úhrada sa platí na účet vyberateľa úhrady.

16. Podľa § 8 citovaného zákona, kontrolu platenia úhrady vykonáva vyberateľ úhrady.

17. Podľa § 9 ods. 6, 7 zák. č. 340/2012 Z.z. v znení účinnom od 01.07.2014, (6) Platiteľ je povinný písomne oznámiť vyberateľovi úhrady do 30 dní odo dňa, keď došlo k skutočnosti, a) vznik, zmenu alebo zánik povinnosti platiť úhradu a zároveň túto skutočnosť preukázať b) vznik alebo zánik oslobodenia od povinnosti platiť úhradu podľa § 5 ods. 1 a zároveň túto skutočnosť preukázať, c) vznik nároku platiť úhradu len za jedno odberné miesto podľa § 6 ods. 1 a zároveň túto skutočnosť preukázať, d) vznik, zmenu alebo zánik skutočnosti rozhodujúcej na určenie sadzby úhrady podľa § 6 ods. 3 a zároveň túto skutočnosť preukázať. (7) V písomnom oznámení podľa odseku 6 uvedie platiteľ podľa a) § 3 písm. a) meno, priezvisko, trvalý pobyt, adresu odberného miesta, číslo odberného miesta, adresu na doručovanie písomností a skutočnosti podľa § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 druhej vety a ods. 3, a ak je platiteľ oslobodený od povinnosti platiť úhradu podľa § 5 ods. 1 alebo platí úhradu zníženú podľa § 6 ods. 3, aj rodné číslo; prílohou písomného oznámenia o zániku povinnosti platiť úhradu je aj 1. doklad o ukončení odberu elektriny v odbernom mieste, pre ktoré bol platiteľ evidovaný dodávateľom elektriny ako odberateľ elektriny v domácnosti, alebo 2. doklad o zmene odberateľa elektriny v domácnosti v odbernom mieste, pre ktoré bol platiteľ evidovaný dodávateľom elektriny ako odberateľ elektriny v domácnosti, b) § 3 písm. b), ktorý je 1. právnickou osobou, obchodné meno, sídlo, identifikačné číslo organizácie, adresu na doručovanie písomností a počet zamestnancov rozhodujúci na určenie úhrady, 2. fyzickou osobou, obchodné meno, miesto podnikania, identifikačné číslo organizácie alebo meno, priezvisko, trvalý pobyt, adresu na doručovanie písomností a počet zamestnancov rozhodujúci na určenie úhrady.

18. Podľa § 10 ods. 3 citovaného zákona, ak platiteľ podľa § 3 písm. a) nezaplatí úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia výzvy podľa odseku 2, platiteľ je povinný zaplatiť vyberateľovi úhrady aj pokutu 17 eur.

19. Podľa § 121 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

20. Predmetom sporu je nárok žalobcu na zaplatenie pohľadávky titulom nezaplatenia úhrady za služby verejnosti zo strany žalovaného ako platiteľa úhrady podľa § 3 písm. a) zákona č. 340/2012 Z.z.

21. Vyberateľom úhrady a ich príjemcom je podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona žalobca. Rozhlas a televízia Slovenska je verejnoprávna inštitúcia zriadená zákonom č. 532/2010 Z.z. Predmetom sporu je zaplatenie koncesionárskych poplatkov, ktoré sú tradičným zdrojom financovania verejnoprávneho rozhlasového a televízneho vysielania, ktorých právny základ a výšku upravuje zákon č. 340/2012 Z.z. Koncesionársky poplatok je považovaný za osobitný príspevok na finančné zabezpečenie plnenia zákonom stanovených povinností a úloh žalobcu ohľadom poskytovania verejnej služby. Uvedené poplatky nie sú platbou za ponuku programov, ani za ich užívanie, teda sledovanie určitých programov, ale platbou, ktorá sa vzťahuje na každého, kto je odberateľom elektriny. Fyzická, resp. právnická osoba platí za vysielanie formou koncesionárskych poplatkov, prostredníctvom, ktorých financuje verejnú službu, ktorá mu je poskytovaná ako občanovi, avšak nie v pozícii spotrebiteľa. Sadzba poplatku nie je určená náhodne, ale ide o sumu vyjadrujúcu podiel skutočných nákladov nevyhnutných na dodržiavanie programových záväzkov verejnoprávneho vysielateľa, ktorý zo zákona poskytuje službu verejnosti tvorbou, a šírením rozhlasových a televíznych programov na celom území SR. Táto služba je charakteristická tým, že je univerzálne určená verejnosti a je financovaná verejnosťou. Súčasný systém financovania žalobcu vychádzal do zákonom stanoveného koncesionárskeho poplatku ako základu jeho financovania verejnými zdrojmi. Pre definíciu sporu súdnej veci ako spotrebiteľskej, chýbajú základné znaky spotrebiteľského právneho vzťahu a to existencie spotrebiteľskej zmluvy a štatút žalobcu, ako dodávateľa plnenia v rámci obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (rozhodnutie Krajského súdu Bratislava 2Co/125/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici 13Co/44/2020 a Krajského súdu v Košiciach pod sp. zn. 5Co/322/2018).

22. V zmysle ustanovenia § 19 ods. 6 zákona č. 532/2010 Z.z žalobca nemôže verejné prostriedky získané z koncesionárskych poplatkov ani používať na podnikateľskú činnosť. Taktiež v zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 340/2012 príjmy z úhrady a pokút môže použiť výhradne na zabezpečenie služieb verejnosti v oblasti rozhlasového a televízneho vysielania a nie na svoju podnikateľskú činnosť.

23. Z predloženého prehľadu predpisov a platieb vyplýva, že žalovaný neuhradil koncesionárske poplatky za obdobie od 01.09.2017 - 30.04.2020. Žalovaný vo svojej obrane namietal, že eviduje nezrovnalosť v platbách za obdobie rokov 2020 - 2022, konkrétne od 05/2020. Na dôkaz predložil aj fotokópie dokladov SIPO. Žaloba sa ale týka obdobia do apríla 2020 (04/2020), preto žalovaným predložené dôkazy za obdobie nasledujúce sa žalovaného obdobia netýkajú a ani nemôžu mať vplyv na dôvodnosť a výšku žalovanej pohľadávky. Žaloba je preto dôvodná. Bolo preukázané a nebolo žalovaným vyvrátené, že tento za obdobie od 01.09.2017 - 30.04.2020 nezaplatil celkom 31 mesačných predpisov po 4,64 Eur, t.j. 143,84 Eur.

24. Podľa § 10 ods. 3 citovaného zákona, ak platiteľ nezaplatí úhradu a poštové sadzby v lehote 30 dní od doručenia výzvy, je platiteľ povinný zaplatiť vyberateľovi úhrady aj pokutu vo výške 17 Eur.

25. Žalobca výzvou zo dňa 19.05.2022 vyzval žalovaného na zaplatenie nedoplatku vrátane poštových sadziieb v lehote 30 dní od doručenia výzvy, ktorú žalovaný prevzal 30.05.2022. Keďže žalovaný v zákonom stanovenej lehote nedoplatok na úhradách za služby verejnosti neuhradil, súd vyhovel žalobe aj v časti o zaplatenie nákladov poštových sadziieb spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 2,10 Eur, ako aj pokuty vo výške 17 Eur podľa zák. č. 340/2012 Z.z.

26. Žalovaný je v zmysle vyššie uvedeného povinný žalobcovi zaplatiť sumu 143,84 Eur titulom istiny, sumu 17 Eur titulom pokuty, spolu 160,84 Eur a náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 2,10 Eur.

27. Podľa § 255 odsek 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

28. Podľa § 262 odsek 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

29. Plne úspešným v spore bol žalobca, pretože žaloba bola podaná dôvodne a má tak voči žalovanému i právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

30. Súd ohľadom lehoty na splnenie povinnosti uloženej týmto rozsudkom prihliadol na životnú situáciu žalovaného, výšku príjmov i bežné mesačné výdavky. Z dôvodu nepriaznivej životnej situácie spočívajúcej v skutočnosti, že žalovaný je nezamestnaný, nemožno bez ďalšieho nepriznať úspešnej strane sporu právo na náhradu trov konania. Súd zároveň nezistil také výnimočné okolnosti veci, pre ktoré by žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal. Súd ale s prihliadnutím na skutočnosť, že žalovaný je otcom 5 maloletých detí, je nezamestnaný a poberá len dávku v hmotnej núdzi v sume 126,14 Eur, partnerka v sume 256,60 Eur mesačne, pričom toto tvorí jediný príjem domácnosti, má za to, že tieto skutočnosti odôvodňujú, aby súd povolil žalovanému splatiť dlh v splátkach. S prihliadnutím na uvedené má súd za to, že je v možnostiach a schopnostiach žalovaného splácať dlh v splátkach po 10 Eur mesačne. K celkovej sume dlhu je podľa názoru súdu výška splátky primeraná, pretože životná situácia žalovaného súdu neumožňovala určiť vyššiu splátku, najmä s prihliadnutím na potreby maloletých detí. Súd túto výhodu kompenzoval stratou výhody splátok. To znamená, že ak sa žalovaný omešká alebo nezaplatí sumu 10 Eur k 20. dňu v mesiaci (k tomuto dňu už suma musí byť pripísaná na účet žalobcu), má žalobca právo žiadať zaplatenie celého dlhu naraz. Súd lehotu na splnenie povinnosti uloženej žalovanému týmto rozsudkom určil v súlade s § 232 ods. 3 a 4 C.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,

- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.